

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Μετατροπή των πέντε μεγαλύτερων μουσείων της χώρας σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου»

Εν μέσω πανδημίας και χωρίς συζήτηση με τους ενδιαφερόμενους φορείς, η κυβέρνηση προωθεί νομοσχέδιο που προβλέπει τη μετατροπή των πέντε μεγαλύτερων μουσείων της χώρας σε ΝΠΔΔ.

Για τη μετατροπή αυτή επικαλείται τη βελτίωση διαφόρων λειτουργιών, όπως συμβαίνει σε άλλα ΝΠΔΔ, εστιάζοντας κυρίως στο Μουσείο της Ακρόπολης. Συγκεκριμένα, η αρμοδία Υπουργός, σε συνέντευξή της, υπογραμμίζει ότι, με τη συγκεκριμένη νομοθετική παρέμβαση, τα μουσεία θα εξασφαλίσουν πόρους από εισιτήρια, αναψυκτήρια-εστιατόρια,πωλητήρια, αλλά και από χορηγίες, προτείνοντας μάλιστα ως πηγή εσόδων και διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις. Επιπλέον, εκτιμά ότι θα ενισχυθεί η εξωστρέφειά τους.

Στην πραγματικότητα, η μετατροπή των μουσείων σε ΝΠΔΔ δεν έχει να προσφέρει τίποτα στη βελτίωσή τους, για μια σειρά από λόγους.

- 1) Τις πηγές εσόδων στις οποίες αναφέρεται η κυρία Υπουργός τις διαχειρίζεται το ΤΑΠΑ (ΟΔΑΠ) το οποίο είναι ΝΠΔΔ. Το γεγονός ότι είναι αυτοδιοίκητος οργανισμός δεν λειτουργεί αποτρεπτικά σε μια σειρά προβλημάτων, όπως η παύση λειτουργίας αναψυκτηρίων και εστιατορίων σε πολλά μουσεία, η έλλειψη ειδών προς πώληση αλλά και η καθυστερημένη πρόσληψη εποχικού προσωπικού στα πωλητήρια, που στερούν από τα μουσεία μεγάλα έσοδα.
Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τις προσλήψεις προσωπικού, π.χ. αρχαιοφύλακες, τα ίδια προβλήματα με τα δημόσια μουσεία αντιμετωπίζουν και τα ΝΠΔΔ, καθώς ακολουθείται η ίδια διαδικασία πρόσληψης.
- 2) Για την αύξηση των εσόδων ήδη τα μουσεία χρησιμοποιούν κάθε φορέα από όπου θα μπορούσαν να αντλήσουν χρήματα (ΕΣΠΑ, Ευρωπαϊκά Προγράμματα, χορηγίες κλπ). Αναφορικά με τις χορηγίες, ο θεσμός των χορηγιών ήδη υπάρχει και με το παρόν νομικό καθεστώς και τα μουσεία συνεργάζονται αποτελεσματικά με χορηγούς σε μόνιμη ή περιοδική βάση.
- 3) Η παραχώρηση μουσειακών αιθουσών για εκδηλώσεις ακυρώνει την επί χρόνια αποδοκιμασία της ελληνικής πλευράς προς το Βρετανικό Μουσείο, που νοικιάζει έναντι αδράς αμοιβής αίθουσές του, μεταξύ των οποίων και αυτές που στεγάζουν τα γλυπτά του Παρθενώνα, με ό,τι κίνδυνο συνεπάγεται αυτό για τα γλυπτά.

- 4) Το μουσείο της Ακρόπολης, το οποίο είναι ΝΠΔΔ, που επικαλείται η Υπουργός ως παράδειγμα προς μίμηση, φαίνεται να υπολείπεται των υπόλοιπων μουσείων και ειδικότερα του Αρχαιολογικού και Βυζαντινού Μουσείου Θεσσαλονίκης. Ειδικότερα, τα χρήματα που απέδωσε το Μουσείο της Ακρόπολης στο ΤΑΠΑ κατά τη διετία 2018-2019 είναι κατά πολύ λιγότερα από αυτά των πέντε μουσείων, έχοντας μάλιστα περισσότερους επισκέπτες και ακριβότερο εισιτήριο εισόδου. Επίσης, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, η αύξηση επισκεψιμότητας του Μουσείου της Ακρόπολης από το 2010 έως το 2019 είναι πολύ μικρότερη από την αύξηση της πανελλαδικής επισκεψιμότητας, στην οποία συμπεριλαμβάνονται και μουσεία με πολύ μικρό αριθμό επισκεπτών (31% και 82% αντίστοιχα) και εντυπωσιακά μικρότερη σε σύγκριση με μουσεία που έχουν καταφανώς υψηλές επιδόσεις, όπως το Βυζαντινό Μουσείο Θεσσαλονίκης (31% αύξηση επισκεψιμότητας το Μουσείο της Ακρόπολης, 700% αύξηση επισκεψιμότητας το Βυζαντινό Μουσείο Θεσσαλονίκης). Τέλος, το Μουσείο της Ακρόπολης έχει πραγματοποιήσει πολύ λιγότερες δράσεις εξωστρέφειας σε σχέση τουλάχιστον με τα δύο μεγάλα μουσεία της Θεσσαλονίκης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, διαγράφεται κίνδυνος, όχι απλώς η μετατροπή των πέντε μουσείων να μην ωφελήσει καθόλου τη λειτουργία τους, αλλά και να επιβαρύνει το δημοσιονομικό κόστος με τον διορισμό διοικήσεων, στο πλαίσιο των πελατειακών δικτύων που στήνει η κυβέρνηση σε όλο το εύρος του δημόσιου τομέα, όπως αποδεικνύεται από πολλά άλλα παραδείγματα και ενέργειές της.

Ερωτάται, λοιπόν, η αρμόδια Υπουργός αν προτίθεται να επανεξετάσει το σχέδιο μετατροπής των πέντε μεγάλων μουσείων σε ΝΠΔΔ, διατηρώντας τα ως μουσεία με δημόσιο χαρακτήρα ενταγμένα στον ιστό του ΥΠΠΟ.

Θεσσαλονίκη, 16/2/2021

Ο ερωτών βουλευτής

Χάρης Καστανίδης